

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА
И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2017. ГОДИНУ

БЕОГРАД, 2017.

На основу тачке 8. става 4. подтачке 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13),

Управни одбор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије на седници одржаној ??? фебруара 2017. године, доноси

ПРОГРАМ РАДА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ ЗА 2017. ГОДИНУ

УВОД

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (у даљем тексту Агенција) основана је Одлуком Владе Републике Србије од 18. децембра 2009. године („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13), на основу члана 5. Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12, у даљем тексту: Закон), члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14-УС и 44/14) и члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05-исправка).

На оснивање, правни положај и финансирање Агенције примењују се одредбе закона којим се уређују јавне агенције. Агенција је основана ради обезбеђивања услова за квалитетно и ефикасно спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности при обављању радијационих делатности и нуклеарних активности као самостална регулаторна организација која врши јавна овлашћења у складу са законом.

Законом су утврђене надлежности Агенције на пословима спровођења мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности (члан 6. Закона).

I. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА

Основе за израду Програма рада Агенције за 2017. годину су:

- Закон о јавним агенцијама, где је одредбама члана 15. прописна надлежност и обавеза Управног одбора да усваја годишњи програм рада;

- Одлука Владе о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије;
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности;
- Овлашћење и обавезе Управног одбора Агенције, који је именovala Влада решењима 24 број:119-4262/2013, од 20. маја 2013. године, 24 број: 119-4417/2013, од 4. јуна 2013. године, 24 број: 119-629/2014-01, од 24. јануара 2014. године и 24 број: 119-2392/2015 од 05. марта 2015. године и који у складу са одредбама из члана 15. Закона о јавним агенцијама, између осталог усваја годишњи програм рада.

Основни циљеви и задаци Агенције у 2017. години су:

- Завршетак рада на припреми предлога нацрта Закона и пратеће структуре правилника који би био у складу са правним тековинама ЕУ;
- Наставак јачања одговарајућих административно-стручних капацитета Агенције започетих у 2014. години у циљу што ефикаснијег обављања послова из надлежности Агенције у складу са Законом;
- Припрема нацрта Уредбе о утврђивању Програма радијационе сигурности и безбедности коју доноси Влада у складу са Законом;
- Имплементација сета подзаконских прописа у складу са Законом;
- Израда упутстава и процедура потребних за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу ефикасније имплементације прописа;
- Издавање лиценци за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности, решења за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, решења за коришћење извора јонизујућих зрачења, дозвола за промет радиоактивних и нуклеарних материјала, потврда о евидентирању извора јонизујућих зрачења, мишљења и сертификата у области заштите од зрачења;
- Формирање база података и националног регистра у складу са Законом;
- Контрола испуњености услова на основу којих су издате лиценце, дозволе и решења;
- Доношење *Споразума о узајамном обавештавању и усаглашавању планова рада* између Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије и министарства надлежног за послове заштите од јонизујућих зрачења, које врши инспекцијски надзор над спровођењем мера заштите од јонизујућих зрачења;
- Припрема билатералних споразума о раној најави информација у случају радиолошког акцидента, са суседним државама;
- Активности у вези ратификације Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција у вези са Уговором о неширењу нуклеарног оружја (попис нуклеарних материјала);
- Обезбеђивање услова за потписивање међународних конвенција у области нуклеарне сигурности и безбедности;
- Сарадња са ЕУ и Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ) и остали облици међународне сарадње

II. АДМИНИСТРАТИВНО-СТРУЧНИ КАПАЦИТЕТИ

1. НОРМАТИВНИ УСЛОВИ

Агенција је основана одлуком Владе Републике Србије и уписана је у судски регистар код Трговинског суда у Београду, дана 18. децембра 2009. године. Именовањем Управног одбора, доношењем *Пословника о раду Управног Одбора Агенције, Статута, Правилника о раду, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и Правилника о канцеларисјком и архивском пословању* обезбеђени су нормативни услови за рад.

2. КАДРОВИ

На дан 31.12.2016. године, у Агенцији је било 23 запослена на неодређено радно време и директор Агенције на одређено време по посебној одлуци Владе Републике Србије.

Одлуком Владе 05 Број: 112-4418/2010-002, од 17. јуна 2010. године Агенцији је одобрено максимално 18 запослених. Одлуком о измени Одлуке о максималном броју запослених 05 број 112-43508/2011 од 02. јуна 2011. године, одобрено је 35 запослених. Због недовољних средстава опредељених Агенцији Законом о буџету за 2012. годину, број запослених је тек крајем 2012. године повећан са 16 на 20, 2013. године повећан је на 24, а 2014. године на 25 запослених (24 на неодређено време, један запослени на одређено време до повратка запослене са породилског одсуства и један на одређено време по посебној одлуци Владе). Број запослених се у 2015. години смањено за један, због одласка запослене у инвалидску пензију, а Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину, од 8. децембра 2015. године, („Службени гласник РС“, број 101/15), број одобрених запослених у Агенцији смањен је на 24.

3. ПРОСТОР И СРЕДСТВА ЗА РАД

Средства за рад Агенције се у складу са Законом, обезбеђују из буџета Републике Србије као и донација, прилога, поклона домаћих и страних правних лица.

Решењем Градоначелника града Београда број 361-3707/11-Г од 19. октобра 2011. године, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања је, за потребе Агенције, дат на коришћење, без накнаде закупа, пословни простор у палати “Београђанка“, улица Масарикова бр. 5 при чему Агенција сноси трошкове месечног одржавања. У тај простор Агенција се преселила 28. децембра 2011. године. Решењем Градоначелника број 361-3749/14-Г-01 од 29. октобра 2014. године, Агенцији је одобрено коришћење додатног пословног простора на истом спрату, без плаћања закупа, уз плаћање трошкова месечног одржавања.

4. ФИНАНСИРАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Финансијско пословање Агенције је регулисано Законом о јавним агенцијама, Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности, Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09 , 73/10, 101/11, 93/12, 62/13, 108/13, 142/14 , 103/15 и 99/16), Законом о буџету Републике Србије за 2017.годину („Службени гласник РС“ број 99/16) и Одлуком о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије. Агенција своје финансијско пословање остварује на основу и у складу са Годишњим финансијским планом прихода и расхода, који доноси Управни одбор Агенције а сагласност на одлуку Управног одбора даје Влада Републике Србије. Исто тако, на резултате финансијског пословања Агенције и на годишње финансијске извештаје Агенције, које је претходно усвојио Управни одбор Агенције, сагласност даје Влада Републике Србије. Ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, број 93/12), Агенција више не остварује сопствене приходе наплатом прописаних накнада за услуге које пружа у складу са законом, те се финансира из републичког буџета и из донаторских извора.

У складу са Законом о буџетском систему и Законом о јавним агенцијама, Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину, на разделу 23-Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Глава 23.0 – Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Програм 0404 – Управљање заштитом животне средине, Функција 560 – Заштита животне средине неklasификоване на другом месту, Програмска активност/пројекат 0005 – Подршка раду Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства за пословање Агенције у 2017.години, у износу од 100.000.000,00 динара. На основу овог извора финансирања, Агенција је у обавези да оснивачу – Влади Републике Србије, достави Финансијски план за 2017. годину, који претходно треба да усвоји Управни одбор Агенције.

III. ПОВЕРЕНИ ПОСЛОВИ И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ

Током 2017 године у Сектору за радијациону сигурност и безбедност рад ће се одвијати у оквиру две групе и то:

- Група за мониторинг радиоактивности и спремности за деловање у случају акцидента- три запослена
- Група за радијациону сигурност и полове лиценцирања- три запослена.

1. ГРУПА ЗА МОНИТОРИНГ РАДИОАКТИВНОСТИ И СПРЕМНОСТ ЗА ДЕЛОВАЊЕ У СЛУЧАЈУ АКЦИДЕНТА

Израда Закона и подзаконских аката

- Израда нацрта новог Закона који ће регулисати области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Упоредо са израдом овог нацрта планирано је да се припреми списак пратећих подзаконских аката као и да се започне са њиховом израдом.

У току 2017. године у групи за мониторинг радиоактивности и спремност за деловање у случају акцидента планирана је ревизија и измена постојећих подзаконских аката из области радијационе сигурности и заштите од јонизујућих зрачења са циљем повећања ефикасности у имплементацији прописа из наведених области и усклађивања са законодавним оквиром ЕУ.

Усклађивање са Директивом Савета од 22. октобра 2013. године, 2013/51 којом се утврђују захтеви за заштиту здравља становништва од радиоактивних супстанци у води намењеној за људску потрошњу (COUNCIL DIRECTIVE 2013/51/EURATOM of 22 October 2013 laying down requirements for the protection of the health of the general public with regard to radioactive substances in water intended for human consumption) усвајањем измена и допуна Правилника о границама садржаја радионуклида у води за пиће, животним намирницама, сточној храни, лековима, предметима опште употребе, грађевинском материјалу и другој роби која се ставља у промет и Правилника о мониторингу радиоактивности.

Организовање активности на увођењу појединих одредби директиве које се односе на процену дозе за становништво, регулисање НОРМ активности, као и успостављање стратегије за регулисање постојеће ситуације изложености зрачењу у национално законодавство у оквиру усклађивања са Директивом Савета 2013/59/ЕВРОАТОМ од 5. децембра 2013. године којом се утврђују основни сигурносни стандарди за заштиту од опасности које потичу од изложености излагања јонизујућем зрачењу (COUNCIL DIRECTIVE 2013/59/EURATOM of 5 December 2013 laying down basic safety standards for protection against the dangers arising from exposure to ionising radiation) и помоћи ЕК у процесу придруживања, преко групе у оквиру одељења Таекс (ТАИЕХ).

Планира се измена Правилника о контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту

Усвајање уредбе о утврђивању Плана за деловање у случају акцидента у првом кварталу 2017. године

Активности за унапређење система за одговор на нуклеарни или радиолошки акцидент

Планирање и извођење вежбе која би обухватила активирање Плана за деловање у случају акцидента.

Припрема и учешће у међународној вежби ConvEx-3(2017) – Акцидент на нуклеарној електрани Пакш у Мађарској са прекограничним ширењем радионуклида.

Учествовање у ConvEx вежбама које организује МААЕ.

Приступање систему ECURIE (European Community Urgent Radiological Information Exchange) у складу са Одлуком Савета број 87/600/Евроатом од 14. децембра 1987. о договорима Заједнице у вези са раном разменом информација у случају ванредне радиолошке ситуације.

Активности у оквиру мониторинга радиоактивности у животној средини

Систематско испитивање радиоактивности животне средине за 2017. годину у складу са Правилником о утврђивању Програма систематског испитивања радиоактивности животне средине, и објављивање Извештаја о нивоу излагања становништва јонизујућим зрачењима за 2016. годину.

- Прикупљање података о садржају радона у пијаћој води у циљу планирања и спровођења мониторинга радона у пијаћој води на територији РС.

Прикупљање података о садржају радионуклида у минералним хранивима и смешама за исхрану животиња. Поред прикупљања ових података, планира се и обједињавање и анализа до сада прикупљених података о садржају радионуклида у минералним хранивима и смешама за исхрану животиња.

Прикупљање података о производном процесу, садржају радионуклида у материјалима који се користе и процени изложености радника и становништва у дабраној фабрици/погону/руднику у циљу формулисања и увођења у регулативу НОРМ активности.

Прикупљање података о садржају радионуклида у материјалима, количини материјала и процени изложености становништва на одабраној локацији у циљу формулисања и увођења у регулативу ситуација постојеће изложености зрачењу.

измештање постојећег централног сервера Система правовремене најаве акцидента на нову платформу (нови хардвер и ОС) и набавка новог Система правовремене најаве (нови ОС, хардвер и апликација).

Наставак активности уклањања и складиштења извора јонизујућих зрачења чији је власник непознат;

Наставља се координисана сарадња са надлежним државним органима у циљу обезбеђивања пројекта и финансијских средстава како за уклањање преосталих радиоактивних громобрана (Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12“)), тако и за уградњу нове громобранске заштите.

Активности у оквиру стратегије мерења радона у Србији

Наставља се реализација националне стратегије мерења радона у Србији кроз прикупљање и евалуацију резултата мерења започетих крајем 2016. године у кућама и

становима у којима су измерене високе концентрације радона као и областима које нису биле до сада обухваћене мерењима.

□ Планира се презентација прве мапе радона у нашој земљи као и развој будуће стратегије мерења радона кроз препоруке које би се односиле на решавање дугорочних ризика излагању радона у затвореном простору, анализу земљишта и грађевинског материјала који се користи у изградњи, као и мерама у спречавању продора радона у новоизграђене објекте.

□ Планира се оснивање мултидисциплинарних тимова (експерата који би се бавили мерењима и грађевинским експертима који би били надлежни за препоруке и методологију смањења радона у објектима) и њихово ангажовање на терену.

Остале планиране активности из ИТ домена

Р. бр. Ставка Покретање набавке Тип набавке Рок реализације Процена средстава (оквирна –у РСД)

1. Консолидација сервер-сале
1.3.2017. наруџбеница 15.3.2017. 499.000,00
2. Умрежавање тј. прикључење собе 1514 на ЛАН Агенције
наруџбеница 10.3.2017. 1.3.2017.
3. Набавка услуге – измештање постојећег централног сервера Система
правовремене најаве акцидента на нову платформу (нови хардвер и ОС) 1.4.2017.
наруџбеница 15.4.2017. 499.000,00
4. Набавка новог Система правовремене најаве (нови ОС, хардвер и
апликација) + интеграција са ставком 3.
1.5.2017. мала набавка или фазно путем наруџбеница 15.6.2017.
2.000.000,00
5. Набавка система за централизовано управљање клијентско/серверском
инфраструктуром Агенције (домаин контроллер - ДЦ систем)
30.6.2017. мала набавка 15.8.2017.
6. Набавка безбедносног (хардверско/софтверског) УТМ решења за заштиту
режне комуникације Агенције
1.9.2017. наруџбеница 20.9.2017. 200.000 – 350.000, + обнова лиценце
годишње
7. Набавка бекап решења за клијентско/серверску ИТ инфраструктуру
Агенције 1.10.2017. ? 15.11.2017. 499.000,00
8. Набавка софтвера за ОЦР за МФП уређај Агенције 1.10.2017.
наруџбеница 15.10.2017.
9. Набавка монитора 23“ (8-10 ком.) 15.11.2017. наруџбеница 30.11.2017.
200.000

2. ГРУПА ЗА РАДИЈАЦИОНУ СИГУРНОСТ И ПОСЛОВЕ ЛИЦЕНЦИРАЊА

- Активности у вези са имплементацијом прописа из области радијационе сигурности код носилаца лиценце за обављање радијационе делатности са циљем појачања регулаторне контроле над изворима јонизујућих зрачења и професионално изложеним лицима и обавезама носилаца лиценце према Правилнику о пријављивању и

евидентирању извора јонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, бр. 25/11), Правилнику о условима за добијање лиценце за обављање радијационе делатности („Службени гласник РС“, бр. 61/11), Правилника о примени извора јонизујућих зрачења у медицини („Службени гласник РС“, бр. 1/12“) и Правилника о евиденцији о изворим јонизујућих зрачења, професионално изложеним лицима, о изложености пацијената јонизујућим зрачењима и радиоактивном отпаду („Службени гласник РС“, бр. 97/11).

- Активности по наведеним тачкама би се односиле на одлазак у надзор код носилаца лиценци за обављање радијационе делатности (медицина, индустрија, укључујући промет и сервисирање) на основу члана 6. тачка 19) Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12).

- Издавање лиценци за обављање радијационе делатности, решења за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, решења за коришћење извора јонизујућих зрачења, дозвола за промет радиоактивних материјала и генератора јонизујућих зрачења, потврда о евидентирању извора јонизујућих зрачења, мишљења и сертификата у области заштите од зрачења;

- Израда нацрта Програма радијационе сигурности и безбедности као стратешког документа у области радијационе сигурности и безбедности.

- У 2017. години наставља се са унешењем података свих евиденција које су у надлежности Агенције, у RAIS систем (Regulatory Authority Information System) Подаци се односе на изворе јонизујућих зрачења и кориснике тих извора, професионално изложена лица, лица одговорних за спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења, као и о други подаци (издате лиценце, дозволе, решења, потврде о евидентирању и сертификати) од значаја за заштиту од јонизујућих зрачења и радијациону и сигурност и безбедност.

- Наставља се сарадња са другим државним органима као и са стручним организацијама овлашћеним за обављање послова заштите од зрачења

- Ступањем на снагу Закона о транспорту опасног терета (01.јануар 2017.године) Агенција преузима надлежност за издавање дозвола за транспорт опасне робе класе 7 .
Учешће на скуповима и састанцима

- Током 2017. године биће реализовано учешће на скуповима и састанцима у складу са преузетим обавезама на пројектима, у радним групама и комитетима као и календаром националних и међународних конференција и заседања.

- Активности у вези информисања јавности у области радијационе сигурности и заштите од јонизујућих зрачења којим би била обухваћена лица која обављају различите врсте радијационих делатности и становништво са циљем подизања свести и знања у наведеним областима. Едукација становништва у складу са капацитетима (чланци, гостовања у медијима, семинари, предавања...). Активности су планиране током целе године обилажењем региона по Србији;

Достављање средствима јавног информисања, надлежним државним органима и Међународној агенцији за атомску енергију информација од значаја за радијациону сигурност и безбедност у складу са Законом;

Током 2017 године у Сектору за нуклеарну сигурност и безбедност рад ће се одвијати у оквиру две групе и то:

- Група за нуклеарну сигурност и управљање РАО са укупно три запослена
 - Група за међународну сарадњу и вођење пројеката са укупно три запослена.
- Послове ЕУ интеграција и сарадње са Канцеларијом за Европске интеграције (КЕИ) обавља један специјални извршилац.

I.ГРУПА ЗА НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И УПРАВЉАЊЕ РАО

У току 2017. године у Групи за нуклеарну сигурност и управљање РАО планирано је да се ради у оквиру следећих група активности:

1. Израда законских и подзаконских аката
2. Издавање решења, лиценци и допуна постојећих лиценци за обављање нуклеарних активности
3. Евиденција радиоактивног отпада
4. Посебне активности у вези са сигурношћу и безбедношћу нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, Safeguards и Додатни протокол
5. Учешће на скуповима и састанцима
6. Активности на међународним пројектима

1. Израда законских и подзаконских аката

У току 2017. године планиране су следеће активности:

- Израда нацрта новог Закона који ће регулисати области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Упоредо са израдом овог нацрта планирано је да се припреми списак пратећих подзаконских аката као и да се започне са њиховом израдом.
- Израда нацрта Националне стратегије управљања радиоактивним отпадом.
- Преглед и ревизија постојећих подзаконских аката у области нуклеарне сигурности и безбедности и управљања радиоактивним отпадом.

2. Издавање решења и лиценци за обављање нуклеарних активности

Активности у вези прегледа документације неопходне за издавање лиценце за обављање нуклеарних активности као и издавање лиценци зависи од динамике подношења захтева и пратеће документације од стране ЈП „Нуклеарни објекти Србије“.

3. Евиденција радиоактивног отпада

У првом тромесечју 2017. године биће извршено прикупљање података о генерисаном радиоактивном отпаду у 2016. години од свих носилаца лиценце за обављање радијационе делатности који поседују изворе зрачења или чијом делатношћу настаје радиоактивни отпад са циљем да се на основу добијених информација направи анализа генерисаног отпада.

4. Посебне активности у вези са сигурношћу и безбедношћу нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, Safeguards и Додатни протокол

У 2017. вршиће се редовне активности у складу са обавезама Републике Србије према одредбама Споразума о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја. У плану је обилазак локација и институција широм Србије које поседују непријављен нуклеарни материјал.

У склопу припрема за ратификацију и примену одредби Додатног протокола у првој половини године планирано је прављење иницијалне декларације за нуклеарни локалитет „Винча“ (ЈП НОС и ИНН „Винча“).

Наставиће се припрема документације за процес потврђивања Интегрисаног плана за подршку нуклеарној безбедности у Србији од стране Владе (прво тромесечје 2017.).

У плану је наставак процеса формирања комисије за израду документа Процене основне безбедносне угрожености.

По усвајању Националног акционог плана за ХБРН од стране Владе, у сарадњи са Министарством унутрашњих послова као носиоцем пројекта и осталим релевантним институцијама извршиће се процена претњи и ризика и започети израда националне стратегије за детекцију и одговор са фокусом на нуклеарне и друге радиоактивне материјале ван регулаторне контроле.

Планиране су и активности везане за јачање безбедносне културе (анкете, презентације, упитници,...) у Агенцији и у другим институцијама (медицинске установе и индустрија).

5. Учешће на скуповима и састанцима

Током 2017. године биће реализовано учешће на скуповима и састанцима у складу са преузетим обавезама на пројектима, у радним групама и комитетима као и календаром националних и међународних конференција и заседања.

6. Активности на међународним пројектима

Током 2017. године биће настављен рад на Пројекту ИПА2011 под називом: „Даље јачање техничког капацитета регулаторних тела за нуклеарну сигурност у Албанији, Босни и Херцеговини, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову “ (оригинални назив: Further Enhancement of the Technical Capacity of Nuclear Regulatory Bodies in Albania, Bosnia and Herzegovina, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Montenegro and Serbia, as well as Kosovo) Република Србија у оквиру следећих пројектних задатака:

Задатак 2: Дефинисање кључних елемената за елаборат националне политике и стратегије за управљање радиоактивним отпадом (Task 3.4 - Definition of key elements for further elaboration of a national policy and a national strategy for radioactive waste management) - обухвата израду нацрта докумената националне политике и стратегије за управљање радиоактивним отпадом.

Задатак 3: Декомисија истраживачког реактора РА (Task 3.5 - Decommissioning of the RA Research Reactor) - обухвата идентификацију различитих опција (стратегиије за декомисију) које се односе на декомисију реактора РА у Винчи.

II. ГРУПА ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ И ВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

У току 2017. године у Групи за међународну сарадњу и вођење пројеката планирано је да се ради на следећим групама активности:

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)
 - a. Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2016 – 2017.
 - b. Програмирање програма за пројектни циклус 2018 – 2019.
 - c. Организација скупова у Р. Србији и припрема за 60. ГК МААЕ
 - d. Ванпројектне активности МААЕ
2. Реализација пројекта из вишекорисничких ИПА фондова Европске комисије
3. Информисање јавности
4. Остале активности

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)

a. Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2016 – 2017.

Сарадња са МААЕ се остварује кроз националне пројекте и учешће у регионалним и међурегионалним пројектима у оквиру програма техничке сарадње. У 2017. години се наставља спровођење пројектног циклуса МААЕ започетог 2016. године. Он обухвата укупно 4 национална пројекта који се реализују у институцијама Републике Србије:

- SRB/6/010 – Improving Nuclear Medicine Capabilities in the Diagnosis of Malignant Diseases

Национални координатор пројекта: Специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма „Чигота“, Златибор

- SRB/6/011 – Widening Clinical Applications of PET/CT Using FDG and non-FDG Radiopharmaceuticals in the Diagnosis of Chronic Diseases

Национални координатор пројекта: Клинички центар Србије, Београд

- SRB/6/012 – Upgrading of Calibration Service for Medical Application of Ionizing Radiation

Национални координатор пројекта: Институт за нуклеарне науке „Винча“, Београд

- SRB/9/004 – Strengthening Capacity for Chemical Characterization of Radioactive Waste in Nuclear Facilities

Национални координатор пројекта: Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Београд

У укупно 22 регионалном пројекту региона Европе разнородне институције из Републике Србије узимаће учешће и у 2017. години. Праћење реализације и евалуација регионалних пројеката је у домену рада групе, а листа пројеката је следећа:

1. RER0042 Establishing and Enhancing National Legal Frameworks
2. RER1016 Enhancing Utilization and Safety of Research Reactors
3. RER6035 Strengthening Single Photon Emission Computed Tomography/Computed Tomography and Positron Emission Tomography Hybrid Imaging Applications for Diagnosis of Chronic Diseases, including Cancer
4. RER6032 Strengthening Quality Assurance and Quality Control in Diagnostic X rays
5. RER6033 Strengthening Knowledge of Radiation Therapy Professionals (Radiation Oncologists, Medical Physicists and Radiation Therapy Technologists)
6. RER9145 Supporting Human Resource Capacity Building for Developing and Implementing Integrated Programmes for Remediation of the Areas Affected by Uranium Mining
7. RER9143 Enhancing Radioactive Waste Management Capabilities
8. RER9139 Strengthening Inspection Capabilities of Regulatory Authorities (Phase II)
9. RER9141 Improving National Infrastructures for Safety
10. RER6034 Applying Nuclear Techniques to Design and Evaluate Interventions to Prevent and Control Obesity in Adolescents in South-Eastern Europe
11. RER5022 Establishing Genetic Control Programmes for Aedes Invasive Mosquitoes
12. RER1017 Using Advanced Radiation Technologies for Materials Processing
13. RER1015 Apportioning Air Pollution Sources on a Regional Scale
14. RER7008 Strengthening Capabilities for Radionuclide Measurement in the Environment and Enhancing QA/QC System for Environmental Radioactivity Monitoring
15. RER9133 Strengthening Capacity for Harmonized Risk Assessment of Nuclear Facilities and Natural Hazards
16. RER9135 Strengthening Radiation Protection of Patients and Medical Exposure Control
17. RER9137 Enhancing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies
18. RER9134 Enhancing Safety in Accordance with the IAEA Action Plan on Nuclear Safety
19. RER9142 Establishing Sustainable Education and Training Infrastructures for Building Competence in Radiation Safety
20. RER9138 Enhancing Capacities in the Member States for Management of Decommissioning Projects
21. RER9136 Reducing Public Exposure to Radon by Supporting the Implementation and Further Development of National Strategies
22. RER9140 Strengthening Protection of Radiation Workers and Occupational Exposure Monitoring

Оствариваће се и повремено учешће у међурегионалним пројектима од интереса (INT/9/182 Sustaining Cradle-to-Grave Control of Radioactive Sources, INT/9/183 Practical Training Course on Planning and Implementation of Nuclear Facility Decommissioning and Remediation of Radioactively Contaminated Sites).

Група током године прати реализацију свих пројеката из програма техничке сарадње у које је Република Србија укључена. У 2017. години, планиран је мониторинг активности у оквиру националних, регионалних и међурегионалних пројеката, као и других активности које се остварују са МААЕ. Циљ је евалуација пројеката како би се унапредила сарадња са МААЕ и стекао увид у потребе земље.

У оквиру техничке помоћи МААЕ очекује се и обука кадрова из Агенције за обављање појединих регулаторних послова из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

b. Програмирање пројеката за пројектни циклус 2018 – 2019.

Од 2016. године уведена је нова процедура предлагања националних пројеката, са нешто измењеним корацима и роковима за реализацију, и она је примењена за пројектни циклус МААЕ ТС 2018–2019. године.

У 2017. години планира се унапређење поднетих пројектних предлога, односно израда пројектне документације у коначном облику до 31.05.2017. године за следеће пројекте:

SRB2016001 „Upgrading National Capabilities and Infrastructure for the Systematic Approach to the Control of Public Exposure to Radon“. Предлагач пројекта је Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије;

SRB2016002 „Improving Diagnostics and Therapy in the Treatment of Chronic Diseases in the Republic of Serbia“, са пет потпројеката који се реализују у пет институција Србије, а формални предлагач пројекта је Министарство здравља Републике Србије;

SRB2016003 „Establishing a Reference Center for Radioactive Waste Treatment and Disused Radioactive Sources Conditioning for Small Facilities“. Предлагач пројекта је Јавно предузеће Нуклеарни објекти Србије, Београд

SRB2016004 „Strengthening national capacities for soil erosion assessment using nuclear techniques and implementation of sustainable soil management practices“. Предлагач пројекта је Институт за нуклеарне науке „Винча“.

Такође, у 2017. години планирају се припреме за израду документа новог Оквира програма сарадње, који би требало да обухвати период од 3 наредна пројектна циклуса (2018-2023).

c. Организација скупова у Р. Србији и припрема за 61. заседање ГК МААЕ

Група ће током године учествовати у организацији свих скупова ТС МААЕ који буду планирани да се одрже у Србији. Припремне активности укључују израду и покретање процедуре за усвајање платформе о одржавању скупа у Србији, усаглашавање агенде, позивна писма и помоћ око добијања виза за учеснике скупа и пратећа кореспонденција са МААЕ, помоћ око избора смештаја и превоза, организација свечаног догађаја у оквиру скупа.

Представници Агенције ће у периоду 18-22. септембра 2017. године у саставу делегације Републике Србије учествовати на 61. Заседању Генералне конференције МААЕ, која се уобичајено у трећој недељи септембра одржава у Бечу. У трећем тромесечју године припремиће се платформа за учешће делегације Републике Србије и спровести остале потребне активности ради организације учешћа на овом скупу.

d. Ванпројектне активности МААЕ

Група током године прати реализацију свих учешћа на ванпројектним скуповима МААЕ у које је Република Србија укључена. То су скупови у организацији осталих департмана МААЕ, односно они изван Департмана техничке сарадње, који обухватају разне техничке састанке, конференције, координисане истраживачке активности, разне специјализоване мисије итд.

2. Реализација пројекта из вишекорисничких ИПА фондова Европске комисије

Пројекти чија реализација се финансира из вишекорисничких ИПА фондова Европске комисије, а који се најчешће реализују у сарадњи са МААЕ требало би да обезбеде средства за побољшање регулаторне структуре и њених капацитета. У 2017. години оствариће се сарадња са ЕУ и наставити са реализацијом активности у оквиру међународног пројекта, чији је корисник Агенција, и који представља последњи ИПА пројекат на тему јачања регулаторне структуре. Пројекат ИПА2011 под називом: „Даље јачање техничког капацитета регулаторних тела за нуклеарну сигурност у Албанији, Босни и Херцеговини, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову “ (оригинални назив: Further Enhancement of the Technical Capacity of Nuclear Regulatory Bodies in Albania, Bosnia and Herzegovina, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Montenegro and Serbia, as well as Kosovo) одвија се у оквиру Хоризонталног програма ИПА2011 из области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућих зрачења (вишекорисничка ИПА, компонента I - Помоћ у транзицији и изградња институција), а спроводи у СРПНА са почетком реализације 01.07.2015. године и трајањем 36 месеци. Конзроцијум који спроводи пројекат у име Европске комисије састоји се од 4 институције, односно фирме (ENCO, Slovenian Nuclear Safety Administration, Slovenian Radiation Protection Administration, GRS - Gesellschaft für Anlagen- und Reaktorsicherheit (GRS) gGmbH). Република Србија у оквиру овог пројекта учествује у следећа четири пројектна задатка:

Задатак 1: Транспонованње ЕУ легислативе (Task 2.1 - Transposition of EU acquis) - обухвата 2 велике целине: израду табела усклађености преосталих ЕУ директива (за Србију су то директиве 59/2013, 51/2013, 87/2014) и израду нацрта регулативе/легислативе (за Србију је то превасходно израда нацрта новог Закона и пратеће структуре правилника).

Задатак 2: Дефинисање кључних елемената за елаборат националне политике и стратегије за управљање радиоактивним отпадом (Task 3.4 - Definition of key elements for further elaboration of a national policy and a national strategy for radioactive

waste management) - обухвата израду нацрта докумената националне политике и стратегије за управљање радиоактивним отпадом.

Задатак 3: Декомисија истраживачког реактора РА (Task 3.5 - Decommissioning of the RA Research Reactor) - обухвата идентификацију различитих опција (стратегиије за декомисију) које се односе на декомисију реактора РА у Винчи.

Задатак 4: Стратешки план и менаџмент систем (Task 2.5 - Strategic Plan and Management System) - обухвата прикупљање информација и анализу недостатака, као и израду нацрта следећих докумената: стратешки план и придружени акциони план за СРПНА, организациона шема и опис радних места/послова, опис и документа менаџмент система СРПНА.

3. Информисање јавности

Да би се омогућила боља сарадња са јавношћу, транспарентност информација и потпунији увид у активности и рад Групе, планира се и даље редовно унапређење и ажурирање сајта Агенције у целинама које се односе на међународну сарадњу, међународне уговоре и Додатни протокол.

4. Остале активности

Планира се сарадња како са другим институцијама Републике Србије, тако и са регулаторним телима из региона и међусобна размена искустава кроз билатералне контакте.

ПОСЛОВИ ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА И САРАДЊА СА КАНЦЕЛАРИЈОМ ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ (КЕИ)

У вези са пословима европских интеграција РС у ЕУ, Агенција ће током 2017. године спровести следеће активности:

1. Учешће у раду Преговарачких група 15, 25 и 28, у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, припрема потребних прилога и извештаја на основу расположивих докумената и упутстава, у процесу приступања Републике Србије Европској унији, сарадња са Канцеларијом за европске интеграције и другим државним органима и институцијама на пословима европских интеграција.

2. Стручна редактура ЕУ прописа номинованих за превођење у области заштите од зрачења и нуклеарне сигурности као и рад на коначној верификацији термина стручно редигованих прописа.

3. У складу са другом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) поглавље 3.15.3. Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења, Агенција ће завршити припрему нацрта Уредбе о утврђивању Програма

радијационе сигурности и безбедности. У 2017. години се планира усвајање Уредбе о утврђивању Програма управљања радиоактивним отпадом.

4. У складу са другом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) поглавље 3.15.3. Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења, планирано је доношење Уредбе о утврђивању Плана за деловање у случају акцидента.

5. У складу са другом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) Агенција ће у првом кварталу 2017. године објавити Упутство за имплементацију система за обрачун и контролу нуклеарног материјала у складу са Препоруком Комисије 2009/120/Евроатом о имплементацији система за обрачун и контролу нуклеарног материјала од стране оператора нуклеарних објеката

6. У складу са другом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) у I кварталу 2017. године планирано је доношење новог Правилника о контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту којим ће бити унапређено спречавање недозвољеног промета нуклеарних и радиоактивних материјала, укључујући и процедуру за поступање у случају откривања недозвољеног промета.

7. У складу са другом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) током 2016. и 2017. године, у складу са техничким и финансијским могућностима, предвиђено је успостављање националног регистра радиоактивног отпада.

8. У оквиру друге фазе пројекта Саветодавног центра за европска и правна питања ПЛАК II – Правна подршка преговорима, у 2017. години се планира писање предлога пројеката тј, потреба/активности у складу са приоритетима хармонизације домаћег законодавства са правним тековинама ЕУ који ће се реализовати током 2017. године.

9. У оквиру радионица које организује Европска комисија (започетих у 2015. години) у циљу праћења степена транспозиције и имплементације Директиве Савета 2013/59/Еуратом од 5. децембра 2013. године којом се утврђују основни сигурносни стандарди за заштиту од опасности које потичу од излагања јонизујућем зрачењу, и о стављању ван снаге Директива 89/618/Евроатом, 90/641/Евроатом, 96/29/Евроатом, 97/43/Евроатом и 2003/122/Евроатом планира се даље учешће представника Агенције.

УПРАВНИ ОДБОР
ПРЕДСЕДНИК

др Владимир Удовичић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Правни основ за доношење овог прописа је тачка 8. став 2. подтачка 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Разлог за доношење овог прописа је обавеза Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије прописана тачком 8. став 2. подтачка 3) Одлуке о оснивању Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13), којом је прописано да Управни одбор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије усваја годишњи програм рада Агенције, на који сагласност даје Влада Републике Србије.

III. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОПИСА

За спровођење овог прописа нису потребна новчана средства.